Büyük Millet Meclisinin Açýlmasý

Gönderen : HÝLAL - 14/05/2008 09:03

-Büyük Millet Meclisinin Açýlmasý
ve Yeni Türk Devleti'nin Kuruluþu

Mustafa Kemal Paþa, 8 Nisan'da yayýmladýðý bildiride, Damat Ferid'in Aydýn ilini Yunanistan'a teslim ettiðini, tecavüze uðrayan Türklerin müdafaasýna engel olduðunu, Ýtilaf Devletleri'ni askerî iþgalde bulunmaya davet ettiðini fakat milletin bu sefer tedbirli ve hazýrlýklý davranacaðýný Damad Ferit Hükûmetini tanýmayacaðýný açýklýyordu. Ýstanbul iþgal altýnda olduðundan normal faa sürdüremeyen Mebuslar Meclisi'nin olaðanüstü yetki ile Ankara'da toplanmasý için her türlü tedbir alýnmýþtý. 19 Mart 1920'de bu hususta her tarafa bildiri gönderildi. Yapýlan seçimler sonunda mebuslar Ankara'da toplandýlar. 23 Nisan 1920'de Büyük Millet Meclisi açýldý. Mustafa Kemal Paþa derhâl bir hükûmet teþkil edilmesini istedi. Meclis, kurucu meclislerin sahip olduklarý bütün haklara sahip olduðu gibi hükûmet vazifesini de üzerine almýþ bulunuyordu. Yeni kurulan bu devlet teþri, icra ve kaza kuvvetlerini kendinde topladýðýndan bir "cumhuriyet" demekti. Fakat þartlar uygun olmadýðýndan bu deyim o dönemde kullanýlmamýþtýr. Mustafa Kemal Paþa, Türkiye Büyük Millet Meclisi baþkanlýðýna seçildi; böylece hem devlet, hem de hükûme geçmiþ oldu.

Büyük Millet Meclisi, ilk iþ olarak çýkarttýðý 29 Nisan 1920 tarihinde Hýyanet-i Vataniye Kanunu ile yurtta meydana gelen olumsu cereyanlarý önlemek, ayaklanmalarý kýþkýrtanlarý ve ayaklanmalara katýlanlarý yola getirmeyi amaçlýyordu.

Hýyanet-i Vataniye Kanunu'nun çýkarýlmasýndan hemen sonra Büyük Millet Meclisi, 3 Mayýs 1920'de þu 11 vekili seçerek programýný yapmýþ ve yeni Türk Devleti'nin ilk hükûmetini I.Ýcra Vekilleri Heyeti adýyla kurmuþtur.

* Bakan:Mustafa Kemal Paþa,
* Ýçiþleri: Cami Bey (Aydýn),
* Adliye; C.Arif Bey (Erzurum),
* Bayýndýrlýk :Ý. Fazýl Paþa (Yozgat),
* Dýþiþleri :Bekir Sami Bey (Amasya),
* Saðlýk :Adnan Adývar (Ýstanbul),
* Ýktisat :Yusuf Kemal Tengirþenk (Kastamonu),
* Maliye:Hakký Behiç (Denizli),
* Maarif :Dr. Rýza Nur (Sinop),
* Millî Müdafaa:Fevzi Paþa (Kozan-Adana),
* Erkan-ý Harbiye :Albay Ýsmet Ýnönü (Edirne).

Ýlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Cumhuriyet tarihimizde fevkalâde önemli bir mevkiye sahiptir. Ýlk meclisin fevkalâdeliði farklý ve fikirlere sahip milletvekillerinden meydana gelmiþ olmasýna raðmen ülke savunmasý ve bütünlüðü konusunda tek bir ses ve tek b yürek olabilmesidir. Bu temel hassasiyetine baðlý olarak ilk meclisin diðer özelliklerini de þu þekilde sýralayabiliriz;

1. Bu meclis her þeyden önce millî bir meclistir. Meclis üyeleri tamamiyle Türklerden oluþmuþtur. Bundan dolayý da "Meclis-i Keb i Millî "adýný almýþtýr.

2. Meclis idealist, demokratik bir ruha sahiptir.

3. Olaðanüstü hâl meclisidir. Yasama, yürütme ve yargý kavramlarýný temel güçler olarak benimsemiþ olmakla beraber bu güçle bünyesinde toplamýþtýr.

4. Meclisin temeli ve bekasý fedakârlýk esasýna dayandýrýlmýþtýr.

5. Þüphesiz bu meclis kahraman bir meclisti.

Kýsaca Ýlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Türk milletinin tarihteki mevkiine paralel yüksek seviyeli bir meclisti.

==